

C R O N I C A

DIN ACTIVITATEA INSTITUTETOR ȘI COLECTIVELOR DE CERCETĂRI ALE FILIALEI CLUJ A ACADEMIEI R. P. R.

Secția de Matematică a Filialei Cluj a Academiei R.P.R.

Secția de Matematică a Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. a luat ființă în Iulie 1951 și are în prezent un colectiv de 9 colaboratori, condus de tov. Prof. Tiberiu Popoviciu, directorul Secției. Activitatea de cercetare a colectivului Secției se desfășoară în baza planului de lucru aprobat de Prezidiul Academiei R.P.R. și urmărește studierea și aprofundarea diverselor aspecte pe care le prezintă problema aproximației funcțiilor cu aplicații la calculul numeric. Scopul pe care Secția îl urmărește prin aceste preocupări ale ei este de a pregăti condițiile necesare unei largi orientări în direcția calculului numeric și a metodelor grafice de calcul. Deaceia, studiul fiecărei teme înscrise în planul de lucru al Secției necesită pe lângă o profundă cunoaștere a teoriei matematice legate de ea și o minuțioasă cercetare a acelor probleme practice a căror rezolvare depinde de rezultatele teoretice găsite.

Pentru a concretiza cele spuse mai sus vom face o scurtă privire asupra realizărilor Secției în ultimul semestru al anului 1952.

1. — Un colectiv, al cărui responsabil este tov. Prof. Gh. Călugăreanu, studiază metodele grafice de calcul și nomografie. În urma activității de documentare desfășurată în anul 1951 și în primul semestru al anului 1952, colectivul a luat în studiu o problemă practică, legată de corectarea angrenajelor la roți dințate. Problema este pusă de Institutul de Proiectări de Mașini din Cluj și necesită întocmirea unui mare număr de tabele numerice și grafice. Colectivul a reușit până în prezent să pună problema sub o formă convenabilă pentru mecanizarea calculelor și a trecut la efectuarea acestor calcule, în cadrul unor ședințe de lucru speciale care au loc la sediul IPROM. La toate aceste lucrări ia parte și un număr de cadre tinere din afara Secției. Având în vedere marea importanță pe care o prezintă azi rezolvarea multiplelor probleme de calcul numeric și grafic ivite în tehnică, colectivul, urmând propunerea conducerii Secției, organizează un curs special de nomografie, destinat cadrelor tinere ale Secției și din afara Secției.

2. — Un colectiv condus de tov. Prof. D. V. Ionescu studiază o problemă de propagare căldurii propusă de IPROM. Membrii colectivului au reușit să găsească importante rezultate teoretice legate de această problemă, rezultate care au fost comunicate și Institutului de Matematică din București al Academiei R.P.R. într'o ședință de lucru comună, care a avut loc în luna Octombrie 1952, la care au luat parte și inginerii dela Institutul de Energetică al Academiei R.P.R.

În prezent se cercetează posibilitatea de a găsi o soluție a problemei studiate, care să fie potrivită pentru trecerea la alcătuirea de tabele necesare în practică.

3. — Un colectiv condus de tov. Prof. Th. Angheluță are ca sarcină întocmirea unei monografii, având ca subiect rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații lineare. Colectivul a cercetat până în prezent bibliografia privitoare la metode exacte de rezolvare, metode de iterație, precum și cea privitoare la determinanți infiniti. S'au redactat până în prezent 3 paragrafe din monografie.

Pe lângă ședințele de lucru ale acestor trei colective, membrii Secției iau parte la ședințe speciale de referate, în cadrul cărora se analizează lucrări conținând rezultate recente asupra problemelor de aproximația funcțiilor.

În ultimele trei luni ale anului 1952 au fost analizate 10 lucrări apărute în revistele de specialitate sovietice. În general referatele asupra acestor lucrări au fost prezentate de cadre tinere, care au dovedit un deosebit elan și dragoste față de munca de cercetare științifică.

Deasemenea au avut loc ședințe de comunicări lunare, organizate de conducerea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. Membrii Secției au prezentat în aceste ședințe un număr de 8 lucrări, conținând rezultate legate de temele studiate de Secție. În aceste ședințe au mai fost analizate și două lucrări cu caracter ideologic și anume lucrarea lui A. D. Alexandrov „Asupra idealismului în matematică“ (apărută în revista Priroda No. 7, 1951) și lucrarea lui S. G. Saravator „Dialectica și Matematica“. Aceste ședințe au oferit atât membrilor Secției, cât și asistenței din afara Secției, ocazia de a discuta în lumina lucrărilor matematicienilor sovietici câteva probleme fundamentale privind rădăcinile idealismului în matematică.

În luna Decembrie a avut loc o ședință de comunicări publică închinată comemorării lui I. Bolyai. În această ședință au fost prezentate comunicări de către membrii Secției și persoane din afara Secției.

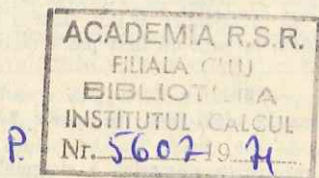
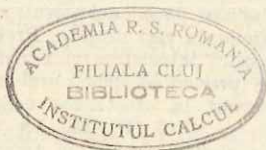
În afară de ședințele mai sus amintite, Secția urmărește antrenarea cadrelor tinere din afara colectivului ei și prin cursurile speciale pe care le organizează. Astfel tov. Prof. Tiberiu Popoviciu predă un curs cuprinzând lecții speciale asupra problemelor de aproximația funcțiilor cu aplicații la integrarea și derivarea numerică. Tov. Conf. L. Bal, colaborator benevol, predă un curs de nomografie.

Din cele expuse rezultă că Secția de Matematică din Cluj și-a organizat activitatea ei de început urmărind simultan două obiective principale: 1) antrenarea tuturor forțelor la activitatea de cercetare științifică, 2) pregătirea de cadre noi.

În ambele direcții s'au realizat rezultate prețioase. Totuși trebuie să semnalăm și unele deficiențe. De exemplu colectivul preocupat de calcule grafice și nomografie a prelungit prea mult durata perioadei de documentare și a pășit la luarea în studiu a unei probleme concrete abia în luna Noiembrie 1952.

Celelalte două colective, deși au lucrat intens, n'au studiat încă suficient metodele aplicate de matematicienii sovietici la probleme asemănătoare cu cele înscrise în planul de lucru al Secției. Totuși trebuie să relevăm că în prezent se depun toate eforturile pentru înlăturarea acestor lipsuri.

ELENA MOLDOVAN

Intreprinderea Poligrafică Cluj — 1136

